

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

HOTĂRÂRE

**privind aprobarea opiniei referitoare la Comunicarea comună a Comisiei Europene și a Înaltului Reprezentant al Uniunii Europene pentru afaceri externe și politica de securitate către Parlamentul European și Consiliu :
Abordarea globală a UE în materie de conflicte și crize externe**

JOIN (2013) 30

În temeiul prevederilor art. 67 și ale art. 148 din Constituția României, republicată, ale Legii nr. 373/2013 privind cooperarea dintre Parlament și Guvern în domeniul afacerilor europene și ale art. 40 din Hotărârea Camerei Deputaților nr. 11/2011 privind procedura de lucru și mecanismul decizional pentru exercitarea controlului parlamentar asupra proiectelor de acte legislative ale Uniunii Europene, în temeiul prevederilor Tratatului de la Lisabona privind rolul parlamentelor naționale,

Camera Deputaților adoptă prezenta **hotărâre**:

Articol unic. – Luând în considerare proiectul de opinie nr. 4c-19/229 adoptat de Comisia pentru afaceri europene, în ședința din 6-7 mai 2014,

1. Camera Deputaților observă că schimbările geostrategice semnificative și modificările strategiilor din politica externă și de securitate a unor actori globali, precum și efectele celei mai grave și de durată crize financiare și economice mondiale au provocat mutații în atitudinea comunității internaționale față de soluționarea crizelor.

2. Camera Deputaților salută implicarea directă a comunității internaționale, în cadrul căreia Uniunea Europeană este deținătoare a celor mai înalte standarde democratice, pentru stabilizarea, menținerea păcii și reconstrucția post-conflict în zone întinse care nu ar putea fi administrate altfel și în care dreptul la viață al populației nu ar putea fi apărat.
3. Camera Deputaților apreciază că natura globală a intereselor politice și economice ale Uniunii justifică cerința unei strategii de securitate credibilă, care să poată apăra aceste interese și felicită Uniunea pentru succesul de a-și fi promovat întotdeauna interesele, fără a face rabat de la valorile și principiile sale fundamentale, fapt care conferă legitimitate acțiunilor sale.
4. Camera Deputaților recunoaște faptul că în ultimii ani Uniunea Europeană a adoptat o serie de măsuri importante pentru creșterea coerenței politicii și acțiunii sale în materie de relații externe și de reacție la situații de conflict și criză, precum și faptul că Uniunea adaugă valoare prin reacția sa la conflicte, rolul său de prevenire a conflictelor fiind unul substanțial.
5. Camera Deputaților nu poate face abstracție însă de reacția opiniei publice europene care, în situații de criză se întreabă "unde este și ce face Uniunea?", și nici de pericolul generalizării percepției că Uniunea ar fi din punct de vedere politic și militar incapabilă de angajare în caz de nevoie, de un răspuns rapid la o criză majoră și de o desfășurare pe scară largă. De aceea consideră că Uniunea trebuie să-și asume mai multe responsabilități pentru propria securitate.
6. Camera Deputaților regretă grava degradare a securității europene ca urmare a anexării Crimeei și a acțiunilor de destabilizare din Estul Ucrainei și constată că eforturile Uniunii Europene de angajare constructivă a Federației Ruse în planul relațiilor internaționale încă nu s-au soldat cu rezultatul scontat; de asemenea Camera Deputaților consideră că această stare de fapt nu a fost cauzată de neadaptarea acțiunilor Uniunii în raport cu comportamentul Federației Ruse și încurajează instituțiile Uniunii și statele membre să persevereze în construcția relațiilor internaționale pe baza valorilor și principiilor Uniunii, să nu dea curs provocărilor și să caute soluții inovative pentru refacerea echilibrelor, pe un nou palier.
7. Camera Deputaților apreciază că Uniunea Europeană și-a dovedit capacitatea unică de a performa ca putere pașnică "soft power", înregistrând progrese notabile în gestionarea civilă a crizelor și în eforturile de a realiza o mai mare reglementare a piețelor de apărare, dar mai lente în dezvoltarea aspectelor de putere "hard power" din cadrul politicii sale de securitate și apărare comună; Camera Deputaților crede că sfera "soft power", de maximă competență a

Uniunii, reprezintă un element cheie al succesului său politico-diplomatic, dar subliniază că menținerea relevanței în plan global, precum și apărarea și promovarea valorilor proprii este condiționată de o anumită dinamică a raportului dintre instrumentele diplomației și capacitățile pentru derularea de operațiuni militare, precum și de beneficiul unei strategii de securitate coordonate.

8. Camera Deputaților reamintește că prin Tratatul de la Lisabona, Uniunea Europeană a dobândit instrumente noi de acțiune externă, care îi permit să dezvolte o politică externă mai activă, unificată și eficientă, dar observă că regula generală a unanimității în luarea deciziilor împiedică Uniunea în încercările sale de a-și proteja interesele și de a-și urmări obiectivele globale; Camera Deputaților crede că cerința unanimității în Consiliu pentru orice acțiune comună complică procesul de luare a deciziilor, ceea ce face ca deciziile să întârzie și să se situeze, în anumite cazuri, sub nivelul optim.
9. Camera Deputaților salută orientările pentru restructurarea apărării Uniunii, adoptate de Consiliul European din decembrie 2013 și speră înregistrarea de progrese reale în domeniul securității și apărării până în anul 2015, când subiectul va figura din nou pe agenda Consiliului European.
10. Camera Deputaților semnalează că orientările tehnice vor avea un impact redus, în absența unei orientări politice adecvate și că însăși Comunicarea examinată se concentrează pe măsuri de natură instituțională; Camera Deputaților consideră că ar fi util ca, pe baza Concluziilor Consiliului Afaceri Externe din 12 mai 2014, să fie formulate priorități clare în viitorul plan de acțiune vizând punerea în aplicare a comunicării comune, care să permită transpunerea sa pornind de la o viziune strategică, agreată de statele membre ale Uniunii Europene. Aceasta ar asigura, totodată, aplicarea în mod unitar a măsurilor propuse.
11. Camera Deputaților încurajează Uniunea Europeană să își întărească identitatea de actor relevant în domeniul apărării și observă că în pofida schimbărilor în termeni geostrategici, atitudinea statelor membre ale Uniunii față de o politică mai integrată de apărare evoluează destul de lent, că definirea precisă a așteptărilor statelor membre de la politica comună de securitate și apărare precum și rolul pe care ar dori să-l confere acestei politici în strategiile naționale respective rămâne un proces dificil.

12. Camera Deputaților regretă în mod particular capacitatea încă insuficientă a Uniunii de a-și pune în practică strategiile regionale, în special cele de prevenire a conflictelor, ceea ce îi îngreunează misiunea de a gestiona ieșirea din starea conflictuală și înlăturarea urmărilor conflictului.
13. Camera Deputaților observă că lipsa de voință politică a statelor membre a condus la neutilizarea unuia dintre cele mai semnificative instrumente create în cadrul politicii de securitate și apărare comună, respectiv grupurile tactice de luptă, operaționale încă din anul 2007; Camera Deputaților încurajează Uniunea Europeană și statele membre să identifice soluții adecvate pentru a permite utilizarea flexibilă a acestor capacități de reacție rapidă.
14. Camera Deputaților observă că instituțiile Uniunii sunt obligate să întreprindă un exercițiu complex și dificil de acomodare a diferențelor persistente de strategie și opțiune operațională a membrilor săi și constată că profunzimea și extinderea diferențelor depind de circumstanțe multiple, uneori netransparente, care merg de la considerente geopolitice, sau înțelegeri bilaterale, până la restricții bugetare.
15. Camera Deputaților ia act de concluziile Raportului "*Pregătirea pentru Complexitate - Parlamentul European din 2025*", prezentat anul trecut, care a identificat duplicarea, lipsa unei viziuni strategice comune și lipsa unei viziuni clare pentru viitor, ca aspecte problematice în politica de securitate și apărare comună.
16. Camera Deputaților consideră că recursul la "*coaliții de disponibilitate*" ale statelor membre, dificil de constituit și fără criterii de asociere pre-stabilite a devenit o tendință, în detrimentul politicii de securitate și apărare comune și încurajează statele membre să recurgă la o cooperare structurată permanentă, care permite acțiuni la fel de eficiente, dar într-un cadru legal și instituțional creat pentru politica de apărare a Uniunii și cu instrumentele prevăzute de tratate.
17. Camera Deputaților crede că punctele de vedere divergente din cadrul Uniunii Europene, în special în ceea ce privește structurile de comandament cu caracter militar permanent, axate pe o politică de apărare ca pilon european al NATO și respectiv pe o politică de apărare comună eficientă, în direcția asigurării autonomiei strategice a Uniunii, pot fi reconciliate prin efortul comun al instituțiilor Uniunii și al statelor membre.

18. Camera Deputaților felicită grupul de state "Weimar Plus"¹ pentru rolul asumat ca punct central de cooperare și pentru pozițiile cu privire la necesitatea de a revitaliza politica de securitate și apărare comună și de a-i asigura capacități de planificare independente și creșterea capacității de decizie, prin abolirea dreptului de veto la nivel național pe probleme de apărare, în orice negocieri viitoare de revizuire a tratatelor.
19. Camera Deputaților salută inițiativa perfecționării abordării globale, ca activitate coordonată a tuturor instituțiilor pertinente, statelor membre, actorilor relevanți din sfera diplomatică, politică, de securitate, dezvoltare, asistență umanitară și recunoaște urgența politică a rezolvării conflictelor într-un timp cât mai scurt; Camera Deputaților subliniază că recente desfășurări din Crimeea au accentuat necesitatea ca Uniunea Europeană să câștige și mai mult în consistență, în concordanță cu rolul său de actor internațional, capabil să folosească toate instrumentele din arsenalul său politic, civil și militar; Camera Deputaților semnalează de asemenea dificultatea de definire a abordării globale a securității, într-un context internațional tot mai complex și mai fragmentat.
20. Camera Deputaților apreciază că principiile care ghidează abordarea globală, respectiv dezvoltarea capacității administrative în statul afectat de criză, importanța componentei politice pentru menținerea păcii, legitimitatea intervenției, concentrarea eforturilor tuturor actorilor implicați, asigurarea securității, transformarea post-conflict și angajamentul regional sunt corecte.
21. Camera Deputaților reamintește că Uniunea Europeană este considerată actorul politic internațional cu cele mai multe instrumente la dispoziție dar și cu voința de a aplica pe scară amplă abordarea globală și că punctul forte al Uniunii în politica sa externă este tocmai acest model al pârghiilor multiple; Camera Deputaților recunoaște totodată că accesul Uniunii Europene la toate pârghiile de putere, reprezintă o situație dificil de gestionat, consumatoare de timp, dar care oferă avantajul unor soluții durabile, în special în cazul în care o astfel de acțiune promovează reconstrucția post-criză.
22. Camera Deputaților recomandă ca în cazul gestionării situațiilor de criză să fie creat un mecanism de răspuns rapid și susține propunerea Parlamentului European de instituire a unui Consiliu de răspuns în situații de criză în cadrul Serviciului European de Acțiune Externă, precum și propunerea guvernului francez pentru înființarea unui sediu operațional permanent pentru misiuni conduse de Uniunea Europeană.

¹ Franța, Germania, Spania, Polonia și Italia

23. Camera Deputaților achiesează la ideea că, pentru a fi eficace, abordarea globală a Uniunii Europene ar trebui să se bazeze pe cât posibil pe o analiză, o evaluare și o planificare comune la nivelul său, cu o împărțire clară a responsabilităților; Camera Deputaților subliniază în acest context, importanța unei programări comune, ca instrument de obținere și garantare a coerenței în cadrul acțiunii externe.
24. Camera Deputaților apreciază în mod deosebit evidențierea importanței componenteii „dezvoltare” a răspunsului la crize, accentul pus pe prevenire și pe consolidarea sistemelor de alertă timpurie ale Uniunii Europene.
25. Camera Deputaților consideră că realizarea abordării globale necesită de asemenea, îmbunătățirea coordonării cu politicile interne ale Uniunii, care au o dimensiune externă semnificativă, precum piața internă, migrația, mediul și energia.
26. Camera Deputaților consideră că Uniunea Europeană trebuie să depună în continuare eforturi privind punerea în aplicare a articolelor relevante din tratat în domeniul reacției rapide; Camera Deputaților subliniază în acest context, necesitatea de a dispune, în cadrul delegațiilor relevante ale Uniunii Europene, de experți politici și de experți în materie de securitate.
27. Camera Deputaților susține propunerile Guvernului României relative la această Comunicare, exprimate în documentul de poziție elaborat alături de alte zece² state membre ale Uniunii, respectiv sincronizarea diferitelor procese de planificare, programare și abordare, inclusiv prin intermediul asistenței pentru dezvoltare, având ca obiectiv creșterea în coerență și eficiență, cu păstrarea, în paralel, a autonomiei respectivelor procese decizionale.
28. Camera Deputaților ia act de evaluarea Guvernului României privind utilitatea discuțiilor comune în cadrul grupurilor politice, ca și în cele ce țin de sfera politicii de securitate și apărare comune, în pregătirea abordării politico-strategice vizând o regiune sau un stat-terț, privind utilizarea tuturor instrumentelor, stabilirea unei succesiuni temporale între abordări și a unei sincronizări a abordărilor încă din faza de prevenire a conflictelor, importanța informațiilor și evaluărilor din teren precum și rolul central al Comitetului Politic și de Securitate.
29. Camera Deputaților susține dezvoltarea complementarității NATO-UE, drept cea mai potrivită formulă pentru creșterea sinergiilor în scopul realizării răspunsului rapid și evitarea duplicărilor în procesul de dezvoltare a capacităților militare.

² Cehia, Danemarca, Germania, Finlanda, Italia, Luxemburg, Olanda, Marea Britanie, Slovacia, Croația

30. Camera Deputaților solicită instituțiilor Uniunii Europene să asigure o participare eficientă a Uniunii la activitățile Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite, inclusiv o creștere a profilului participării Înaltului Reprezentant, la reuniunile Consiliului de Securitate.
31. Camera Deputaților subliniază că politica externă a Uniunii ar trebui să fie strâns legată de cadrul organizațiilor multilaterale, în special de ONU, dar constată că, în actuala organizare, ONU nu poate furniza decât soluții parțiale și doar în anumite domenii.
32. Camera Deputaților susține creșterea rolului Parlamentului European în ceea ce privește politica externă și cea de securitate și apărare a Uniunii.
33. Camera Deputaților încurajează statele membre să întreprindă măsuri decisive pentru asigurarea convergenței strategiilor naționale în domeniul securității și să evite reducerile necoordonate ale bugetelor de apărare, cu consecințe pe termen lung la nivel operațional.
34. Camera Deputaților consideră că Serviciul European de Acțiune Externă poate facilita stabilirea intereselor strategice ale Uniunii Europene și dezvoltarea unei culturi strategice europene, realizarea unui cadru de solidaritate și încredere pentru consolidarea în comun a capacităților, punerea și utilizarea în comun a resurselor, prevenirea și medierea conflictelor.
35. Camera Deputaților susține eforturile Agenției Europene de Apărare în direcția facilitării cooperării europene în domeniul capacităților militare prin coordonarea proceselor de planificare a apărării din statele membre.
36. Camera Deputaților consideră că schimbările organizatorice legate de alegerea în acest an a noului Parlament European, a noii Comisii Europene, a noului președinte al Consiliului European și a noului Înalt Reprezentant, vor oferi un impuls suplimentar pentru dezbaterile unei noi Strategii Europene de Securitate, în condițiile în care evoluția mediului de securitate reclamă re-evaluarea contextului strategic și revizuirea Strategiei europene de securitate.
37. Camera Deputaților observă că se manifestă deja o inversare a tendinței de reducere a bugetelor pentru apărare, concomitent cu o consolidare a cooperării europene, determinate de recente evoluții ale mediului de securitate din vecinătatea estică a Uniunii Europene și își exprimă speranța că vor fi realizate progrese în armonizarea viziunilor strategice și a intereselor statelor membre.
38. Camera Deputaților crede că următoarea revizuire a tratatelor Uniunii nu ar trebui să se limiteze la prevederi dedicate reformei guvernantei economice, ci ar trebui extinsă la domeniul politicii externe și de securitate comună și a

politicii de securitate și apărare comună, pentru conturarea, în cooperare cu partenerii strategici ai Uniunii, a unei noi ordini mondiale multipolare, întemeiată pe respectarea drepturilor omului, pe statul de drept și democrație, în care soluționarea diferendelor să nu se facă prin metode agresive, cu mijloace militare.

39. Camera Deputaților consideră că actualul mediu de securitate european justifică schimbarea perspectivei privind abordarea globală a Uniunii Europene în materie de conflicte și crize externe și încurajează Comisia Europeană, Înalțul Reprezentant și statele membre să adopte măsuri concrete pentru implementarea efectivă a propunerilor prezentate în comunicarea comună.

Această hotărâre a fost adoptată de către Camera Deputaților în ședința din 9 septembrie 2014, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR

Valeriu Ștefan ZGONEA

București, 9 septembrie 2014

Nr. 43.